

Kommunal- og moderniseringsdepartementet

Postboks 8112 Dep
0032 Oslo

DERES REF: sak 14/1030 | VÅR REF: 1037/LH
TILGJENGELIGHET: Åpen

Oslo, 6. oktober 2014

HØRINGSUTTAELSE TIL SAK 14/1030 Forskrift om konsekvensutredninger for planer etter plan- og bygningsloven

Herved oversendes Multiconsult sin høringsuttalelse til forskrift om konsekvensutredninger for planer etter plan- og bygningsloven. Multiconsult har utstrakt praksis i anvendelse av dagens forskrift gjennom 10-20 saker hvert år og således gjort oss erfaringer rundt dagens forskrift.

I hovedtrekk har revidert forskrift flere forbedringer, tillegg eller presiseringer som vi finner på sin plass eller uproblematisk og som vi derved unnlater å kommentere. I det følgende tar vi bare for oss noen punkter der vi tror ny forskrift kan skape tvil eller virke mot sin hensikt i forhold til å effektivisere planprosessen.

§ 5 Planprogram

Multiconsult vil påpeke at bestemmelsen om at det ikke er krav om planprogram for reguleringsplaner etter vedlegg II, ikke nødvendigvis gir mer effektiv planlegging. Bestemmelsen medfører at tiltakshaver kan bruke mye ressurser på utredning, i god tro, før organer med innsigelsesrett kommer på banen med innvendinger. Det er ikke gitt at tiltakshavers vurdering av utredningsplikten i forbindelse med varsling av oppstart av planarbeidet er utfyllende nok til at myndighetene har tilstrekkelig grunnlag for å sette krav til planarbeidet. Alternativt er de offentlige etatene nødt til å bruke mer tid på å sjekke saken innen sitt forvaltningsområde.

Dagens praksis der myndigheter med innsigelsesrett ikke kan komme med innsigelser til en plan hvor det ikke er kommet opp ny kunnskap siden planprogrammet var på høring, gir tiltakshaver større forutsigbarhet.

Med erfaring fra private utbyggers ønske om å unngå å ta opp problemstillinger, tror vi endringen av denne bestemmelsen fort kan medføre mye bortkastet arbeid og låsing av posisjoner og således virke mot sin hensikt, som er forenkling og effektivisering.

§ 6 Krav til alternativer

Multiconsult vil påpeke at det for mange tiltak er en utfordring at tiltakshaver skal utrede alternative lokaliseringer. Eksempler på dette er der tiltakshaver eier en eiendom der de ønsker å bygge ut en virksomhet eller utnytte en naturressurs. Tiltakshaver har ingen interesse av, på egen bekostning og risiko, å utrede om det er bedre at en konkurrerende virksomhet får utvikle seg.

Forskrift om konsekvensutredninger for planer etter plan- og bygningsloven

Denne problemstillingen har vært aktuell for flere sandtak, steinbrudd, golfbaner, alpinanlegg, turistbedrifter, kjøpesentre, kraftverk med mere. Ideelt sett burde dette vært løst i overordnede regionale planer, men dette er en nærmest uoverkommelig planleggingsoppgave.

Multiconsult har sett eksempler på at konseptvalgutredninger brukes av offentlige myndigheter til å luke ut alternativer fra videre planprosess uten at dette er gjenstand for offentlig medvirkning. Multiconsult er derfor skeptisk til at gjennomført konseptvalgutredning skal kunne brukes som grunn for kun å utrede kun ett alternativ.

§ 8 Innlegging av data i databaser

Multiconsult ser behov for at det klargjøres hvilke typer data dette gjelder. Av kommentarene ser det ut som det kun er data innenfor naturmiljø som er vurdert, men det finnes en rekke andre data som kan legges inn i ulike databaser. I den grad en tiltakshaver bekoster undersøkelser av f.eks. geologi eller grunnforhold, er det ikke gitt at disse skal gjøres tilgjengelig for allmennheten uten kompensasjon. Et eksempel kan være der en tiltakshaver undersøker geotekniske forhold på en tomt og utreder områdestabiliteten og så naboeiendommen kan bruke disse dataene uten kostnad og slippe å gjøre undersøkelser selv.

Det må også utdypes med hva som menes at forslagsstiller selv skal legge inn data i databaser der det er lagt til rette for dette. Dataforvalter bør alltid kvalitetssikre hva som skal inn, slik at det bør heller stilles krav til at data skal leveres på et angitt utvekslingsformat som f.eks. SOSI eller GML.

Kriterier for vurdering av vesentlige virkninger (vedlegg III)

Bokstav f «vil komme i konflikt med ... vernede vassdrag»

Multiconsult mener det bør vurderes å konkretisere hva som menes med «vil komme i konflikt med vernet vassdrag». Av praksis har vi sett at dette ofte har blitt tolket slik at et hvert tiltak i nedbørfeltet til et vernet vassdrag utløser KU. Dette fanges vel også opp av bokstav g) (statlig planretningslinje) uten at det blir noe mer tydelig. Hele Osloomarkvassdraget er f.eks. vernet. Ved en streng tolkning vil det si at alle tiltak i f.eks. Oslo og Bærum er KU-pliktig. Det som vi etterspør er altså en utdyping av hva som menes med «konflikt». Vi har erfaring med at det har blitt problematisert rundt lukking/omlegging av utydelige grøfter uten årssikker vannføring i Osloomarka. En ide kan være å si noen om størrelse på bekken som påvirkes av tiltaket f.eks. årssikker vannføring og at det må et direkte inngrep i vannstrengen eller kantsone til for å kunne kalle dette konflikt.

Bokstav o «...områder der fastsatte grenseverdier er overskredet»

Det er behov for at veiledningen presiserer hvilke grenseverdier som skal brukes. På luft og støy antar vi at det er grenseverdier fastsatt i forskrift. Dette bør presiseres slik at man unngår blanding med nasjonale mål, Folkehelsas helsebaserte kriterier med mer.

En konkret problemstilling er utbygging av gang- og sykkelveier. Når Statens vegvesen finansierer disse, går de ofte inntil trafikkårer der både støy- og luftkriterier kan være overskredet. Det vil medføre at de fleste gang- og sykkelveiprosjekter vil fanges opp. Det er vel ikke hensiktsmessig? Hvis man vil at praksisen skal endres krever vel det en diskusjon på et annet plan. Vi har vært borte i saker der bestemmelsen har skapt mye ekstraarbeid som egentlig ikke har tilført de aktuelle sakene noe som helst. Problemstillingen er åpenbar i utgangspunktet.

Forskrift om konsekvensutredninger for planer etter plan- og bygningsloven

Nytt andre ledd «.... samvirking med ...planlagte tiltak»

Samvirke med andre planlagte tiltak kan være vanskelig hvis disse ikke er utredet. Vi går ut fra at det er et krav om at det igangsatt en formell planprosess etter pbl eller sektorlov.

En vanlig problemstilling ved veiutbygginger, er at grunneiere og kommuner ønsker å tilrettelegge for utbygging rundt kryss på overordnet veinett, selv om Statens vegvesen ikke ønsker dette. Det kommer ofte inn krav om at dette skal utredes, selv om det egentlig er selvstendig tiltak som kan tas i en egen, senere prosess. Vi ser det som en fordel om forskriften kan være klar på om dette skal tas hensyn til selv om det ikke er startet en formell planprosess.

Med vennlig hilsen

Multiconsult

Lars Hjermsstad
Seksjonsleder, Arealplan og utredning